ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 10ης Μαΐου 2007 *

Στην υπόθεση C-391/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Συμβούλιο της Επικρατείας (Ελλάδα) με απόφαση της 6ης Ιουλίου 2004, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Σεπτεμβρίου 2004, στο πλαίσιο της δίκης

Υπουργός Οικονομικών,

Προϊστάμενος ΔΟΥ Άμφισσας

κατά

Χαρίλαου Γεωργάκη

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Rosas, πρόεδρο τμήματος, A. Borg Barthet και U. Lõhmus (εισηγητή), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου διαδικασίας της 13ης Ιουλίου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο Χ. Γεωργάκης, εκπροσωπούμενος από τους Ν. Κορογιαννάκη και Α. Μουζάκη, δικηγόρους,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Μ. Απέσσο και Σ. Σπυρόπουλο, καθώς και τις Σ. Τρεκλή και Μ. Τασοπούλου,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον P. Gentili, avvocato dello Stato,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους G. Braun και Γ. Ζαββό,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Οκτωβρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 1 έως 4 της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των ρυθμίσεων όσον αφορά τις πράξεις προσώπων τα οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών (ΕΕ L 334, σ. 30).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του Προϊσταμένου της ΔΟΥ Άμφισσας, αφενός, και του Χ. Γεωργάκη, αφετέρου, αναφορικά με την εκ μέρους του δευτέρου εκμετάλλευση εμπιστευτικής πληροφορίας λόγω της συμμετοχής του, με άλλους κύριους μετόχους και μέλη του διοικητικού συμβουλίου εταιρίας, στην τέλεση προσυνεννοημένων χρηματιστηριακών πράξεων που σκόπευαν στην τεχνητή αύξηση της τιμής κινητών αξιών της εταιρίας αυτής.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Το άρθρο 1 της οδηγίας 89/592 ορίζει:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως

1) εμπιστευτική πληροφορία: μια πληροφορία η οποία δεν έχει γίνει γνωστή στο κοινό, έχει χαρακτήρα συγκεκριμένο και αφορά έναν ή περισσότερους εκδότες

κινητών αξιών ή μία ή περισσότερες κινητές αξίες, και η οποία, εάν γινόταν γνωστή στο κοινό, θα μπορούσε να επηρεάσει αισθητά την τιμή αυτή ή αυτών των κινητών αξιών·

2) κινητές αξίες:

α) οι μετοχές και οι ομολογίες καθώς και οι αξίες που εξομοιώνονται με μετοχές και ομολογίες·

[...]

εφόσον γίνονται δεκτές προς διαπραγμάτευση σε αγορά, η οποία διέπεται από ορισμένους κανόνες και εποπτεύεται από δημοσίως αναγνωρισμένες αρχές, λειτουργεί κανονικά και είναι άμεσα ή έμμεσα ανοιχτή στο κοινό.»

4 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής:

«Όλα τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πρόσωπα τα οποία:

— λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών των διοικητικών, διευθυντικών και εποπτικών οργάνων του εκδότη,

— λόγω της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο του εκδότη

ή

— επειδή έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές λόγω της άσκησης της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους,

είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, να αποκτούν ή να εκχωρούν, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, είτε άμεσα είτε έμμεσα, τις κινητές αξίες του ή των εκδοτών τους οποίους αφορούν οι πληροφορίες αυτές, εκμεταλλευόμενα εν γνώσει τους αυτές τις εμπιστευτικές πληροφορίες.»

5 Δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας 89/592:

«Όλα τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στην προβλεπόμενη στο άρθρο 2 απαγόρευση και είναι κάτοχοι εμπιστευτικής πληροφορίας:

α) να ανακοινώνουν αυτή την εμπιστευτική πληροφορία σε τρίτο, εκτός εάν ενεργούν εντός του συνήθους πλαισίου άσκησης της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους·

β) να συνιστούν σε τρίτο, βάσει αυτής της εμπιστευτικής πληροφορίας, να αποκτήσει ή να εκχωρήσει ο ίδιος ή μέσω άλλου κινητές αξίες που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στις εγχώριες αγορές κινητών αξιών, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 σημείο 2 στο τέλος.»

6 Το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής ορίζει:

«Κάθε κράτος μέλος επιβάλλει επίσης την προβλεπόμενη στο άρθρο 2 απαγόρευση, πέραν των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, και σε κάθε πρόσωπο το οποίο, εν γνώσει του, κατέχει μια εμπιστευτική πληροφορία η οποία δεν μπορεί να προέρχεται άμεσα ή έμμεσα, παρά μόνον από πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 2.»

Η εθνική νομοθεσία

7 Η οδηγία 89/592 μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το προεδρικό διάταγμα 53/1992, για τις πράξεις προσώπων που είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών (στο εξής: προεδρικό διάταγμα). Σκοπός του προεδρικού αυτού διατάγματος είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας για τα χρηματιστήρια αξιών προς τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.

8 Τα άρθρα 2, 3 και 4 του προεδρικού διατάγματος επαναλαμβάνουν, αντιστοίχως, τα άρθρα 1, 2 και 3 της οδηγίας 89/592.

9 Το άρθρο 5 του προεδρικού διατάγματος, που αποδίδει το άρθρο 4 της οδηγίας, ορίζει:

«Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 3 και 4 απαγορεύσεις επεκτείνονται πέραν των προσώπων που αναφέρονται στα άρθρα αυτά και σε κάθε πρόσωπο το οποίο εν γνώσει του κατέχει μια εμπιστευτική πληροφορία η οποία δεν μπορεί να προέρχεται άμεσα ή έμμεσα παρά μόνο από πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 3.»

10 Το άρθρο 11 του προεδρικού διατάγματος ορίζει:

«Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 3, παράγραφοι 1 και 2, 4 και 5 του παρόντος, εκτός των κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 30, παράγραφοι 1 και 3, του νόμου 1806/1988, επιβάλλεται από την Επιτροπή κεφαλαιαγοράς πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10 εκατομμυρίων δραχμών και μέχρι ενός δισεκατομμυρίου δραχμών ή ύψους ίσου προς το πενταπλάσιο του οφέλους που απεκόμισε ο εκμεταλλευόμενος τις εμπιστευτικές πληροφορίες.»

11 Το άρθρο 34 του νόμου 3632/1928 ορίζει:

«Τιμωρείται διά φυλακίσεως και διά χρηματικής ποινής μέχρι 50 000 δραχμών ή διά της ετέρας των ποινών τούτων:

α) όστις επί σκοπώ αθεμίτου ωφελείας εν γνώσει μεταχειρίζεται μέσα επιτήδεια προς παραπλάνηση του κοινού χάριν επηρεασμού των τιμών του χρηματιστηρίου [...]»

12 Το άρθρο 72, παράγραφος 1, του νόμου 1969/1991 ορίζει:

«Όποιος διασπείρει εν γνώσει του ψευδείς ή ανακριβείς πληροφορίες, διά του τύπου ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπο, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν την τιμή μιας ή περισσότερων κινητών αξιών εισηγμένων σε χρηματιστήρια αξιών, τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή μέχρι εκατό εκατομμυρίων δραχμών.»

13 Το άρθρο 76, παράγραφος 10, του ιδίου νόμου ορίζει:

«Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των οικείων ποινικών διατάξεων, η Επιτροπή κεφαλαιαγοράς έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει πρόστιμο μέχρι ύψους εκατό εκατομμυρίων δραχμών σε επιχειρήσεις που παραβαίνουν διατάξεις της νομοθεσίας περί κεφαλαιαγοράς ή αποφάσεις της Επιτροπής κεφαλαιαγοράς.»

14 Το άρθρο 30 του νόμου 1806/1988 προβλέπει την επιβολή ποινικών κυρώσεων σε κατόχους εμπιστευτικών πληροφοριών οι οποίοι χρησιμοποιούν παράνομα τις πληροφορίες αυτές.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

15 Κατόπιν της χρηματιστηριακής κρίσεως του Νοεμβρίου του έτους 1996, η Διεύθυνση Κεφαλαιαγοράς και Χρηματιστηρίων Αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας διενήργησε ελέγχους επί πράξεων που αφορούσαν τις μετοχές των εταιριών Παρνασσός και ΑΤΕΜΚΕ. Από τα πρόσωπα εις βάρος των οποίων προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις ότι παραβίασαν τη νομοθεσία περί κεφαλαιαγοράς ζητήθηκαν γραπτά υπομνήματα.

16 Από τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή του το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, τον Αύγουστο του 1996 ο Χ. Γεωργάκης και μέλη της οικογένειάς του (στο εξής: ομάδα Γεωργάκη) κατείχαν την πλειοψηφία των μετοχών της εταιρίας Παρνασσός. Η Παρνασσός και η θυγατρική της, η εταιρία Σύριος ΑΒΕΕ, κατείχαν την πλειοψηφία των μετοχών της εταιρίας ΑΤΕΜΚΕ. Όλες οι ως άνω μετοχές ήταν ονομαστικές. Τα περισσότερα μέλη της ομάδας Γεωργάκη ήταν μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών Παρνασσός και ΑΤΕΜΚΕ, των οποίων ήταν διευθυντικά στελέχη.

17 Τα μέλη της ομάδας Γεωργάκη αποφάσισαν να στηρίξουν τη μετοχή της εταιρίας Παρνασσός, κατόπιν συστάσεως των οικονομικών τους συμβούλων, σε μια περίοδο κατά την οποία η τιμή της είχε αρχίσει να εκδηλώνει πτωτικές τάσεις. Προς τούτο, προέβησαν σε διάφορες πράξεις πωλήσεως, αγοράς και επαναγοράς μετοχών των εταιριών Παρνασσός και ΑΤΕΜΚΕ μεταξύ των ιδίων, της εταιρίας Παρνασσός και ενός αλλοδαπού θεσμικού επενδυτή.

18 Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς έκρινε ότι ο Χ. Γεωργάκης πραγματοποίησε, στο πλαίσιο αυτό, πράξεις επί κινητών αξιών εκμεταλλευόμενος εμπιστευτική πληροφορία και του επέβαλε πρόστιμο 70 000 000 δραχμών. Την απόφασή της επιβεβαίωσε το Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Λειβαδιάς.

19 Οι πράξεις που προσάπτονται στον Χ. Γεωργάκη συνίσταντο, ιδίως, στην πώληση 92 000 μετοχών της εταιρίας Παρνασσός και 11 100 μετοχών της εταιρίας ΑΤΕΜΚΕ, καθώς και στη συμμετοχή, με την ιδιότητα του αγοραστή, σε μια από τις είκοσι έξι επίμαχες πράξεις που είχαν ως αντικείμενο τη μετοχή της εταιρίας Παρνασσός και στη συμμετοχή, με την ιδιότητα του πωλητή, μέρους των 112 500 μετοχών της εταιρίας ΑΤΕΜΚΕ που αγόρασε από ορισμένα μέλη της ομάδας ένα εκ των μελών της ιδίας ομάδας. Στο πλαίσιο τελέσεως αυτών των πράξεων καμία μετοχή δεν διατέθηκε στην ελεύθερη αγορά, αλλά όλες οι πωλήσεις και αγορές έγιναν κυρίως μεταξύ των μελών της ομάδας Γεωργάκη. Οι πράξεις αυτές ήταν προσυνεννοημένες, καθόσον τα μέλη της ομάδας πραγματοποίησαν τις πωλήσεις και τις αγορές κατόπιν της αποφάσεώς τους να στηρίξουν την μετοχή της εταιρίας Παρνασσός. Οι πράξεις απέβλεπαν στην τεχνητή αύξηση του όγκου συναλλαγών που είχαν ως αντικείμενο τη μετοχή της εταιρίας Παρνασσός, ώστε να διαμορφωθεί ανακριβής εντύπωση ως προς την τιμή της, εντελώς διαφορετική από την τιμή που θα είχε χωρίς τις πλασματικές αυτές πράξεις.

20 Ο Χ. Γεωργάκης άσκησε έφεση κατά της πρωτόδικης απόφασης, η οποία έγινε δεκτή από το Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς.

21 Ο Υπουργός Οικονομικών και ο Προϊστάμενος της ΔΟΥ Άμφισσας άσκησαν αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της αποφάσεως αυτής.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάσισε να αναστείλει την εκδίκαση της υποθέσεως και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Στην περίπτωση που διενεργούνται μεταξύ προσώπων ή ομάδων προσώπων, εχόντων κάποια από τις ιδιότητες του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592 [...], προσυνεννοημένες χρηματιστηριακές συναλλαγές που απολήγουν στην ανατίμηση ή τεχνητή διόγκωση της τιμής των μεταβιβαζομένων κινητών αξιών, οι διενεργούντες τις ως άνω συναλλαγές θεωρούνται ή μη κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, κατά την έννοια των άρθρων 1 και 2 της παραπάνω οδηγίας, ώστε οι πράξεις τους αυτές να εμπίπτουν στη θεσπιζόμενη με τα άρθρα 2, 3 και 4 της αυτής οδηγίας απαγόρευση εκμεταλλεύσεως εμπιστευτικών πληροφοριών;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

23 Με το ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ζητεί ουσιαστικώς να διευκρινιστεί αν τα άρθρα 1 και 2 της οδηγίας 89/592 έχουν την έννοια ότι, στην περίπτωση κατά την οποία οι κύριοι μέτοχοι και μέλη του διοικητικού συμβουλίου εταιρίας συμφωνούν να προβούν μεταξύ τους σε χρηματιστηριακές πράξεις με αντικείμενο τις κινητές αξίες της εταιρίας αυτής, με σκοπό την τεχνητή στήριξη της τιμής τους, κατέχουν εμπιστευτική πληροφορία την οποία εκμεταλλεύονται ενσυνειδήτως, προβαίνοντας στην τέλεση αυτών των πράξεων.

24 Προκειμένου να καθοριστεί αν, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, ομάδα προσώπων ενεργεί βάσει εμπιστευτικής πληροφορίας που έχουν τα μέλη της ομάδας αυτής, πρέπει, προκαταρκτικώς, να εξεταστεί αν η απόφαση τελέσεως των χρηματιστηριακών πράξεων ελήφθη κατόπιν πληροφορίας διαβιβασθείσας αμέσως

ή εμμέσως εκ μέρους προσώπου ανήκοντος σε μια από τις κατηγορίες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 της οδηγίας 89/592 και κατόχου «εμπιστευτικής πληροφορίας» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

25 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η απόφαση που έλαβαν τα μέλη της ομάδας Γεωργάκη να παρέμβουν κατόπιν προσυνεννοήσεως στη δευτερεύουσα αγορά κινητών αξιών με σκοπό την στήριξη της τιμής της μετοχής της εταιρίας Παρνασσός, της οποίας ήταν κύριοι μέτοχοι και μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ελήφθη κατόπιν συστάσεως των οικονομικών τους συμβούλων.

26 Από το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592 προκύπτει ότι, για να μπορεί μια πληροφορία να θεωρηθεί ως «εμπιστευτική», πρέπει να συντρέχει σειρά προϋποθέσεων, ήτοι συγκεκριμένα να μην έχει καταστεί δημόσια, να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα, να αφορά έναν εκδότη κινητών αξιών ή κινητές αξίες αυτές καθεαυτές και να μπορεί να επηρεάσει, αν γινόταν γνωστή στο κοινό, την τιμή των αξιών αυτών.

27 Μια απλή σύσταση προς λήψη ορισμένων μέτρων, η οποία διατυπώθηκε απλώς κατόπιν πραγματογνωμοσύνης, δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να θεωρηθεί ως ανταποκρινόμενη στις προϋποθέσεις αυτές.

28 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592 απαγορεύει σε πρόσωπα τα οποία, ιδίως λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών διοικητικών οργάνων ή λόγω της ασκήσεως της εργασίας τους, του επαγγέλματός τους ή των καθηκόντων τους, είναι κάτοχοι εμπιστευτικής πληροφορίας, σχετικής με μία ή περισσότερες κινητές αξίες, να εκμεταλλευθούν την πληροφορία αυτή αποκτώντας ή εκχωρώντας τις εν λόγω κινητές αξίες (βλ. απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2005, C-384/02, Grøngaard και Bang, Συλλογή 2005, σ. I-9939, σκέψη 23).

29 Το άρθρο 3 της οδηγίας 89/592 απαγορεύει στα ίδια αυτά πρόσωπα να ανακοινώνουν μια τέτοια πληροφορία σε τρίτους και να συνιστούν σε τρίτο να αποκτήσει ή να εκχωρήσει ο ίδιος ή μέσω άλλου κινητές αξίες, βάσει αυτής της εμπιστευτικής πληροφορίας, ενώ το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής επιβάλλει σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο την απαγόρευση εκμεταλλεύσεως εμπιστευτικής πληροφορίας προερχόμενης από πρόσωπο το οποίο εμπίπτει σε μια από τις κατηγορίες που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

30 Όπως, όμως, προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, οι οικονομικοί σύμβουλοι της ομάδας Γεωργάκη δεν ενέπιπταν σε μια από τις περιπτώσεις του εν λόγω άρθρου 2, παράγραφος 1, και η σύστασή τους περί στηρίξεως της τιμής της μετοχής της εταιρίας Παρνασσός, όταν άρχισαν να εκδηλώνονται πτωτικές τάσεις στην τιμή αυτής της μετοχής, δεν στηρίχθηκε σε πληροφορία προερχόμενη από πρόσωπο εμπίπτον σε μια από τις περιπτώσεις αυτές.

31 Κατά συνέπεια, συμμορφούμενα προς τις συστάσεις των οικονομικών τους συμβούλων, τα μέλη της ομάδας Γεωργάκη δεν παρακινήθηκαν να προβούν στις πράξεις περί των οποίων πρόκειται στην κύρια δίκη βάσει πληροφορίας ανταποκρινόμενης στις προϋποθέσεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592. Επίσης, δεν ενήργησαν βάσει πληροφορίας ή συνόλου πληροφοριών προερχομένων απευθείας από μια εκ των κατηγοριών προσώπων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής ή, εμμέσως, μέσω τρίτου.

32 Στη συνέχεια, πρέπει να εξεταστεί αν, εκ του γεγονότος ότι συνέπραξαν στη λήψη αποφάσεως όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη, υπό τις συνθήκες που εκτέθηκαν ανωτέρω, τα μέλη της ομάδας αυτής ήταν κάτοχοι εμπιστευτικής πληροφορίας, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592.

33 Όπως προκύπτει, η απόφαση των μελών της ομάδας Γεωργάκη περί στηρίξεως της τιμής της μετοχής της εταιρίας Παρνασσός ελήφθη κατόπιν διαμορφώσεως κοινής

θέσεως εντός της ομάδας αυτής ως προς τις πράξεις στις οποίες πρέπει να προβούν τα μέλη της μεταξύ τους ώστε να επιτευχθεί η τεχνητή αύξηση της τιμής των κινητών αξιών της εταιρίας Παρνασσός. Η γνώση της υπάρξεως μιας τέτοιας αποφάσεως, καθώς και το περιεχόμενό της, συνιστά για αυτούς οι οποίοι έλαβαν μέρος στη λήψη της αποφάσεως εμπιστευτική πληροφορία, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592.

34 Πράγματι, πρόκειται για πληροφορία η οποία δεν ανακοινώθηκε στο κοινό, της οποίας ο χαρακτήρας είναι ακριβής, η οποία αφορά κινητές αξίες και η οποία, εάν γινόταν γνωστή στο κοινό, θα μπορούσε να επηρεάσει αισθητά την τιμή της μετοχής της εταιρίας Παρνασσός, δυνάμενη να επιφέρει ακόμα και κατάρρευση της χρηματιστηριακής της αξίας.

35 Επομένως, πρόσωπα όπως τα απαρτίζοντα την ομάδα Γεωργάκη, ως δημιουργοί μια τέτοιας εμπιστευτικής πληροφορίας και γνώστες αυτής ως κύριοι μέτοχοι της εταιρίας Παρνασσός και μέλη του διοικητικού της συμβουλίου, εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 2 της οδηγίας 89/592 να την εκμεταλλευθούν ενσυνειδήτως.

36 Τέλος, πρέπει να εξεταστεί αν με την εφαρμογή αποφάσεως όπως αυτή που έλαβε η ομάδα Γεωργάκη, την προσυνεννοημένη, δηλαδή, τέλεση χρηματιστηριακών πράξεων, τα μέλη μιας τέτοιας ομάδας εκμεταλλεύτηκαν εμπιστευτική πληροφορία της οποίας ήταν κάτοχοι, κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 89/592. Πράγματι, από τη διάταξη αυτή και από τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι η πράξη προσώπου κατέχοντος εμπιστευτική πληροφορία συνεπάγεται όχι μόνον την κατοχή της εμπιστευτικής αυτής πληροφορίας αλλά και την εκμετάλλευσή της.

37 Από τη δεύτερη έως την πέμπτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 89/592 προκύπτει ότι η οδηγία αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση της καλής λειτουργίας της δευτερογενούς αγοράς κινητών αξιών και στην προστασία της εμπιστοσύνης των επενδυτών, η οποία εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την εγγύηση που τους παρέχεται ότι θα απολαύουν ίσης μεταχειρίσεως και θα προστατεύονται από την παράνομη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών (προαναφερθείσα απόφαση Grøngaard και Bang, σκέψη 33).

38 Επομένως, ο σκοπός που επιδιώκεται με την απαγόρευση που επιβάλλει το άρθρο 2 της οδηγίας 89/592 έγκειται στη διασφάλιση της ισότητας των συναπτόντων μια χρηματιστηριακή πράξη αποκλειομένου του ενδεχομένου ένας εξ αυτών, ο οποίος είναι κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας και, εκ του λόγου αυτού, βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με τους λοιπούς επενδυτές, να αποκομίσει όφελος εις βάρος του εταίρου ο οποίος αγνοεί την πληροφορία αυτή.

39 Συνεπώς, όταν σε μια υπόθεση, όπως αυτή για την οποία πρόκειται στην κύρια δίκη, όλοι οι συμβαλλόμενοι είναι κάτοχοι της αυτής πληροφορίας, βρίσκονται σε σχέση ισότητας και η πληροφορία παύει να είναι γι' αυτούς εμπιστευτική στο πλαίσιο εκτελέσεως της αποφάσεως που ελήφθη από την ομάδα τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον ουδείς εξ αυτών έχει τη δυνατότητα αποκομίσεως πλεονεκτήματος σε σχέση με τους λοιπούς, οι τελεσθείσες μεταξύ των μελών της ομάδας πράξεις, βάσει αυτής της πληροφορίας, δεν συνιστούν ενσυνείδητη εκμετάλλευση εμπιστευτικής πληροφορίας, κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 89/592.

40 Εντούτοις, η Ελληνική και η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι η εφαρμογή μιας αποφάσεως όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη δεν πρέπει να αποκλεισθεί από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/592. Υποστηρίζουν ότι, στην περίπτωση κατά την οποία η προηγηθείσα απόφαση τελέσεως μιας πράξεως συνοδεύεται με απόπειρα παραπλανήσεως του επενδυτικού κοινού και δημιουργεί κίνδυνο για την ορθή λειτουργία της αγοράς κινητών αξιών με κίνητρο την πρόθεση αποκομίσεως συγκεκριμένου κέρδους, η σχετική πληροφορία αποκτά ιδιαίτερη σημασία, η δε εκμετάλλευσή της δύναται να αποτελέσει «βαρύ πλήγμα» στη διαφάνεια της αγοράς.

41 Εν προκειμένω, μολονότι η εφαρμογή πρακτικών με σκοπό την τεχνητή αύξηση της τιμής ορισμένων κινητών αξιών μέσω προσυνεννοημένων πράξεων ενδέχεται να έχει ως συνέπεια την απώλεια της εμπιστοσύνης των επενδυτών στην ακεραιότητα των χρηματιστηριακών αγορών, εντούτοις, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/592, μόνης κοινοτικής πράξεως που έχει εφαρμογή επί των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, περιορίζεται στην εκμετάλλευση εμπιστευτικής πληροφορίας από πρόσωπα που είναι κάτοχοι εμπιστευτικής πληροφορίας ή στην ανακοίνωση εκ μέρους αυτών των προσώπων της πληροφορίας σε τρίτους.

Συνεπώς, οι διατάξεις της οδηγίας αυτής δεν εφαρμόζονται επί πράξεων σκοπός των οποίων είναι ο τεχνητός καθορισμός, κατά τρόπο συμφωνημένο, της τιμής ορισμένων κινητών αξιών.

42 Την ερμηνεία αυτή επιρρωννύει η ενδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς) (ΕΕ L 96, σ. 16), όπου τονίζεται ότι κατά την έκδοσή της το κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την προστασία της ακεραιότητας της αγοράς ήταν ελλιπές, καθόσον σε ορισμένα κράτη μέλη δεν υφίστατο νομοθετική ρύθμιση σχετική με τη χειραγώγηση των τιμών και τη διάδοση παραπλανητικών πληροφοριών. Επιρρωννύεται, επίσης, από τον σκοπό της οδηγίας αυτής, που έγκειται στην αποτροπή και στον κολασμό καταχρήσεων αγοράς, όταν λαμβάνουν τη μορφή πράξεων προσώπων τα οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών και όταν συνίστανται σε χειραγώγηση της αγοράς, ο ορισμός της οποίας δίδεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας.

43 Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι στην οδηγία 89/592 δεν γινόταν λόγος για την ανάγκη διασφαλίσεως της διαφάνειας των πράξεων στις οποίες προβαίνουν πρόσωπα ασκούντα διευθυντικά καθήκοντα στις εταιρίες που εκδίδουν τις κινητές αξίες και, ενδεχομένως, πρόσωπα στενά συνδεόμενα με αυτά, ενώ από τη δέκατη πέμπτη, εικοστή έκτη και εικοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2003/6 προκύπτει ότι, ως μέσο αποτροπής καταχρήσεων αγοράς, η έννοια της διαφάνειας περιελήφθη στο κοινοτικό πλαίσιο προστασίας των χρηματιστηριακών αγορών με την έκδοση, κατά το έτος 2003, της δεύτερης αυτής οδηγίας, η οποία, από της θέσεώς της σε ισχύ, κατάργησε την οδηγία 89/592.

44 Συνεπώς, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 1 και 2 της οδηγίας 89/592 έχουν την έννοια ότι στην περίπτωση κατά την οποία οι κύριοι μέτοχοι και μέλη του διοικητικού συμβουλίου μιας εταιρίας συμφωνούν να προβούν μεταξύ τους σε χρηματιστηριακές πράξεις επί των κινητών αξιών της εταιρίας αυτής, με σκοπό την τεχνητή στήριξη της τιμής της μετοχής της, είναι κάτοχοι εμπιστευτικής πληροφορίας, την οποία δεν εκμεταλλεύονται ενσυνειδήτως προβαίνοντας στις πράξεις αυτές.

Επί των δικαστικών εξόδων

45 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Τα άρθρα 1 και 2 της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των ρυθμίσεων όσον αφορά τις πράξεις προσώπων τα οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, έχουν την έννοια ότι στην περίπτωση κατά την οποία οι κύριοι μέτοχοι και μέλη του διοικητικού συμβουλίου μιας εταιρίας συμφωνούν να προβούν μεταξύ τους σε χρηματιστηριακές πράξεις επί των κινητών αξιών της εταιρίας αυτής, με σκοπό την τεχνητή στήριξη της τιμής της μετοχής της, είναι κάτοχοι εμπιστευτικής πληροφορίας, την οποία δεν εκμεταλλεύονται ενσυνειδήτως προβαίνοντας στις πράξεις αυτές.

(υπογραφές)